ЗВІТ
про заходи, спрямовані на удосконалення програми підготовки лікарів фізичної та реабілітаційної медицини

З метою удосконалення програм підготовки лікарів фізичної та реабілітаційної медицини наказом МОЗ від 29 липня 2024 р. № 1335 було внесено зміни до Примірної програми підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина», затердженої наказом МОЗ від 28 червня 2022 р. № 1114 (далі – Примірна програма). Посилання на програму додається https://moz.gov.ua/storage/uploads/9419bc13-5e95-4840-b0b6-2cc43e091c52/%D0%A4%D0%A2%D0%A0%D0%9C.pdf

Змінами також передбачено збільшення тривалості підготовки лікарів фізичної та реабілітаційної медицини з двох до трьох років.

Зміни було розроблено групою експертів МОЗ відповідно до стандартів Європейського товариства фізичної та реабілітаційної медицини (European Society for Physical and Rehabilitation Medicine, https://esprm.eu/).

Паралельно прийнято рішення припинити підготовку на чотиримісячних циклах вторинної спеціалізації за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» після завершення воєнного стану.

МОЗ зобов'язав заклади вищої освіти привести власні програми підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» у відповідність до Примірної програми. У результаті підготовка в інтернатурі за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» осіб, які вступили в інтернатуру у 2025 році, здійснюється вже вже за новими, удосконаленими програмами.

Загалом станом на 2025 рік підготовку лікарів-інтернів за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» здійснюють 15 закладів вищої освіти. Абсолютна більшість із них реалізує підготовку як за кошти державного бюджету, так і за кошти фізичних та юридичних осіб (контрактна форма).

Упродовж 2019–2025 років сертифікат лікаря-спеціаліста з професійною кваліфікацією «Лікар фізичної та реабілітаційної медицини» отримали 146 осіб, з яких 88 лікарів-інтернів навчалися за кошти державного бюджету, а 58 осіб – за контрактною формою.

У 2025 році відбулося суттєве поповнення контингенту лікарів-інтернів за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина». Уперше розподіл в інтернатуру здійснювався через електронну систему, за результатами якого до інтернатури було зараховано 104 лікарі-інтерни, з них 79 осіб – за кошти державного бюджету та 25 осіб – за контрактною формою підготовки.

Критично низький показник випуску лікарів-інтернів у 2026 році (39 осіб) зумовлений переходом на трирічну інтернатуру за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина». До 2023 року підготовка здійснювалася за дворічною програмою, що спричинило тимчасовий розрив між наборами та випуском фахівців.

У подальші роки очікується суттєве зростання кількості випускників, що дозволить частково компенсувати кадровий дефіцит та забезпечити стабільне поповнення системи охорони здоров'я лікарями фізичної та реабілітаційної медицини.

Загальна кількість баз стажування становить 85. Географія їх розміщення охоплює більшість областей України, однак розподіл є нерівномірним.

Спостерігається висока концентрація баз стажування в окремих регіонах, зокрема в Одеській, Житомирській та Тернопільській областях. При цьому Одеська область є безумовним лідером, на яку припадає близько 12 % від загальної кількості баз.

Водночас наявне територіальне дисбалансування: три області не мають жодної бази стажування, що обмежує рівномірний доступ до проходження інтернатури.

Мережа баз включає як регіональні заклади охорони здоров'я, так і відомчі та інституційні установи, зокрема які належать до сфер управління МОЗ України, НАМН України, а також приватні заклади охорони здоров'я. Разом із тим відзначається недостатня диверсифікація типів установ – переважають заклади системи МОЗ, тоді як участь приватних ЗОЗ є обмеженою.

Слід також врахувати, що установи Міністерства оборони України не подають звітність до МОЗ України щодо баз стажування та кількостей лікарів-інтернів, у зв'язку з чим дані цього відомства не включені до представленого звіту.

Показник	**Значення**
Вступило до інтернатури у 2025 році	104
Бюджет	79
Контракт	25
Бази стажування	85
Фактичний випуск станом на листопад 2025 року (усі ЗВО)	146
Бюджет	88
Контракт	58

Показник	**Значення**
Плановий випуск у 2026–2028 роки (включно)	297
Фактичний випуск + плановий до 2028 р включно	= 443 лФРМ

Критично низька кількість випускників лікарів-інтернів у 2026 році (39 осіб) пояснюється переходом на трирічну інтернатуру (до 2023 була дворічна).

Для більш деталізованого ознайомлення з підготовкою в інтернатурі за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» пропонується наступна інформація (таблиця додається).

Таблиця

Випуск лікарів-інтернів, у тому числі плановий, за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» в розрізі закладів вищої освіти

Назва закладу вищої освіти, що здійснює підготовку в інтернатурі	Кількість випускників 2019-2025 рр. БЮДЖЕТ	Кількість випускників 2019-2025 рр. КОНТРАКТ	Плановий випуск у 2026 р. (бюджет+ контракт)	Плановий випуск у 2027 р. (бюджет+ контракт)	Плановий випуск у 2028 р. (бюджет+ контракт)
Державне некомерційне підприємство "Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького"	16	6	0	20	6
Полтавський державний медичний університет	0	2	0	13	7
Державний заклад "Луганський державний медичний університет"	1	1	0	1	1
Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"	1	1	0	4	3
Одеський національний медичний університет	14	7	25	25	25
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет	4	0	1	0	0

Буковинський державний медичний університет	1	2	0	7	7
Івано_Франківський національний медичний університет	0	0	0	6	6
Дніпровський державний медичний університет	11	2	0	14	7
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова МОЗ України	5	5	0	8	15
Донецький національний медичний університет	2	0	0	5	9
Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України	3	1	0	10	9
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ»)	0	5	5	5	5
Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика	16	16	0	12	9
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця	14	10	8	11	8
Загалом	**88**	**58**	**39**	**141**	**117**

Бази стажування лікарів-інтернів за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» у 2025 році

Регіон	Кількість баз стажування (ЗОЗ)
Вінницька	5
Волинська	4
Дніпропетровська	4
Донецька	1
Житомирська	7
Закарпатська	4
Запорізька	3
Івано-Франківська	3
Київська	4
Кіровоградська	2
Львівська	2
Миколаївська	2
м. Київ	3
Одеська	10
Полтавська	2
Рівненька	2
Сумська	1
Тернопільська	7
Харківська	0
Херсонська	1
Хмельницька	0
Черкаська	0
Чернівецька	2
Чернігівська	4
Установи НАМН	3
Установи МОЗ	6
Установи Мін.оборони України	0
Приватні ЗОЗ	2
Інші установи та відомства	1
Загальна кількість	**85**